

چرا در جهان مسطح، یادگیری مهارت‌های نرم مهم است؟

حسین گایینی

زمان زیادی تا سال ۱۴۰۰ و آغاز سده‌ای جدید باقی نمانده است. سده‌ای که پیش‌بینی می‌شود در آن شاهد تغییرات بسیاری در شیوه‌ی کار و زندگی باشیم. در طول دهه‌ی گذشته فن‌آوری اطلاعات و پدیده‌های آن مانند شبکه‌های اجتماعی، ارتباطات همراه، بانک‌های اطلاعاتی گسترده و چند جانبه، پردازش‌های ابری و... که در اختیار ما قرار گرفته، موجب دگرگونی این جهان به جهانی یک‌دست گردیده است که در آن بیش از هر زمان دیگری همه‌ی چیزها با همه‌ی افراد پیوند خورده‌اند: یک جهان مسطح! اما در این جهان مسطح، وضعیت مشاغل چگونه است؟ انتظار می‌رود در این شرایط، دسترسی کارفرمایان و افراد جویای کار به یکدیگر ساده‌تر از قبل فراهم شود و رقابت‌ها هم در زمینه‌ی کسب شغل‌های جدید و هم در مورد جذب کارکنان مستعد، بیش از گذشته و این بار در سطح جهانی به وجود آید.

البته باید هشیار بود که اوضاع به این بدی هم نمی‌ماند و سخت‌تر هم می‌شود! زیرا افراد باید در آینده علاوه بر رقابت در سطح جهانی، با ماشین‌ها و روبات‌ها که هر روز هوشمندتر می‌شوند نیز رقابت کنند. در جهان آن‌سوی ۱۴۰۰ کارفرمایان بیش از هر وقت دیگر به استفاده از سیستم‌های هوشمند و روبات‌ها و جایگزینی سریع کارکنان روی خواهند آورد و در مقابل، افراد شاخص و برتر بیش از هر زمان دیگر، از امکان جدایی و پیوستن به سازمان‌های رقیب و یا راه‌اندازی مشاغل جدید و شرکت‌های مستقل در هر نقطه از جهان برخوردار می‌باشند. در جهان مسطح عواملی از قبیل ملیت، سابقه، محدودیت‌های اطلاعاتی به تدریج تاثیر قبلی خود را در اشتغال از دست می‌دهند و

دسترسی گسترده به اطلاعات، جهانی شدن، مهارت و خلاقیت جای آنها را خواهند گرفت. با تقویت ارتباطات و اتوماسیون، مشاغل مربوط به فعالیت‌های تکرارپذیر (حتی در سطح مهندسی) با کاهش مواجه خواهند شد و هم‌زمان، بر نقش مهارت و تخصص در رقابت بر سر کسب مشاغل ممتاز افزوده خواهد شد. این روند موجب تاکید بیشتر بر کسب مهارت‌ها خواهد شد و ارزش مدرک‌های تحصیلی بیش از پیش به مهارت‌های تکمیلی وابسته می‌گردند. به نظر می‌رسد در این میان، مهارت‌های «ارتباطی»، «شیوه‌های کار تیمی» و «روش‌های حل مسئله» به اندازه‌ی مهارت‌های «تخصصی» هر شغل و «کار با رایانه» از اهمیت بالایی برخوردار خواهند شد. همچنین، با تنگ شدن عرصه‌ی رقابت‌ها و یکپارچگی بازارها، شغل‌ها به تدریج از انحصار حکومت‌ها و ملیت‌ها خارج می‌شوند، کسب و کارها جهانی‌تر شده و به تدریج آلرژي نسبت به عبارت «Made in...» از بین خواهد رفت. از این رو افراد با افزایش مهارت «انعطاف‌پذیری» باید خود را برای «کار در هر جای دنیا» آماده نمایند. در مجموع، ملاک اصلی در دستیابی به مشاغل آتی در جهان مسطح پیش رو «بهترین عملکرد» می‌باشد. زیرا به گفته‌ی «توماس فریدمن»، «تحلیل‌گر مسایل اجتماعی و نویسنده‌ی کتاب «جهان مسطح است»، برای رقابت با کارکنان آماده به کار و با انگیزه از اقصا نقاط جهان، تنها خوب بودن کافی نیست، بلکه باید بهتر و بهترین بود. ظهور جهان مسطح، چالش‌های جدی در کار و اشتغال ایجاد خواهد کرد که ما را به کسب مهارت‌های لازم برای غلبه بر آنها مجبور می‌کند تا خود و فرزندانمان را برای تغییرات در پیش رو مهیا کنیم.

آیا برای آن زمان آماده‌ایم؟

واقعیت این است که برای یافتن یک شغل، شما به‌طور معمول به مجموعه‌ای از مهارت‌های فنی احتیاج دارید. دندان‌پزشکان نیاز دارند بدانند چگونه دندان‌ها را پر کنند. منشی‌ها نیاز دارند بتوانند بیش از ۱۰۰ واژه در هر دقیقه تایپ کنند. لازم است مهندسان اصول و فرمول‌های مهندسی و کاربرد آنها را بلد باشند. اما با وجود مهارت‌های فنی، شما نزد کدام دندان‌پزشک می‌روید؟ کسی که خوش‌برخورد است و به پرسش‌های شما پاسخ می‌دهد، یا کسی که با شما مانند یک دهان میان انبوهی از دهان‌ها برخورد می‌کند؟! کدام منشی را حفظ می‌کنید زمانی که مجبورید تعدیل نیرو کنید؟ کسی که نگرش مثبت و خوش‌بینانه‌ای دارد و همیشه مشتاق به کمک کردن است، یا کسی که انعطاف‌پذیر نیست و به سختی به اشتباهات خود اذعان می‌کند؟ به همین ترتیب در مورد مهندسان هم فکر کنید. کسی که به اخلاق کاری پایبند است و همکاران خود را تشویق می‌کند و آنها را در یافتن مسیر توسعه شغلی‌شان یاری می‌دهد، به احتمال زیاد، کسی خواهد بود که در سازمان رشد خواهد نمود و جایگاهش ارتقا پیدا خواهد کرد. در این نمونه‌ها و موارد مشابه دیگر، در مقابل مهارت‌های فنی و سخت (Hard Skills)، مجهز بودن شما به مهارت‌های نرم (Soft Skills) بسیار اهمیت دارد. در حالی که مهارت‌های سخت ممکن است راه را برای شما باز کنند، مهارت‌های نرم هستند که عمده‌تاً در ادامه مسیر راهگشای شما خواهند بود. اخلاق حرفه‌ای، نوع دیدگاه، مهارت‌های ارتباطی و کار گروهی، هوش هیجانی، مربی‌گری و بسیاری ویژگی‌های شخصی

دیگر شما، مهارت‌های نرمی هستند که برای موفقیت در زندگی شغلی از اهمیت بالایی برخوردارند. با این مهارت‌های نرم شما می‌توانید به عنوان یک رهبر، سرآمد باشید. حل مساله، تصمیم‌گیری، تفویض اختیار و تیم‌سازی راحت‌تر خواهد بود اگر مهارت‌های نرم خوبی داشته باشید. این که بدانید چگونه با افراد همکاری کنید - و نگرش مثبتی از خود نشان دهید - برای موفقیت بسیار حیاتی هستند.

لیستی از مهارت‌های نرم که برای توسعه‌ی فردی و حرفه‌ای به آن نیاز داریم را به این صورت می‌توان در نظر گرفت:

- * خودآگاهی
- * مهارت یادگیری
- * مهارت مواجهه با هیجان و استرس
- * مدیریت زمان
- * مهارت ارابه‌ی موثر و تاثیر گذاری
- * قابلیت انعطاف و مهارت مواجهه با موقعیت‌های دشوار
- * مهارت ارتباط موثر و سازنده
- * مهارت تفکر سیستمی
- * مهارت کار تیمی
- * مهارت حل مساله و تصمیم‌گیری
- * توانایی تفکر انتقادی
- * توانایی تفکر خلاق
- * مهارت مذاکره
- * مهارت کوچینگ (رهیاری و مربی‌گری)
- * مهارت‌های خود توسعه‌ای

ممکن است این لیست به دلیل تصور نداشتن همه‌ی این مهارت‌ها با هم، دلسردکننده به نظر آید. اما به نظر جای نگرانی نیست. مهم درک چرایی اهمیت این موارد در مسیر پیشرفت فردی و حرفه‌ای است. و بعد انجام یک خود ارزیابی که کدامیک از مهارت‌های بالا را هم‌اکنون در اختیار داریم و قصد داریم کدامیک را تقویت کرده و توسعه دهیم؟

پس به طور خلاصه می‌توان گفت: مهارت‌های نرم ویژگی‌هایی فردی هستند که سبب تقویت تعاملات فردی و

موفقیت شخصی، تحصیلی و شغلی می‌شوند. بر خلاف مهارت‌های سخت که فقط به بحث در خصوص مجموعه‌ای از توانایی‌های فرد برای به انجام رساندن وظایف یا فعالیت‌هایی خاص می‌پردازد، مهارت‌های نرم به طور معمول بر پایه‌ی صفات شخصی و یا توانایی‌های ارتباطی که با تکرار و تمرین می‌توان به دست آورد، شرح داده می‌شود. داشتن مهارت‌های نرم به صورت ناخودآگاه به شما کمک می‌کنند تا با یک توانایی و استعداد متوسط، نسبت به سایرین موفقیت بیشتری کسب کنید.

نشر الکترونیکی: کانون یادگیری فردا

تابستان ۱۳۹۶

WWW.CIVIC.CO.IR